

ZUBIRI'tar INAKIRI, ADEITASUNEZ, ESKERRAK EMONAZ

Badira pertsona istorikoak. eta beste batzuk Historia egiten dabena. Leenengoak Historia idazten dabenean bihurtzen dabez istorikoak, eurak igotzen dabez maila orretara, sarritan errazten deutesiezan meritoak zalantzatan jartzekoak izaten badira ere.

Beste batzuk, ostera Historia egiten dabela bere aide bizia dira bearbada ez dira Espasa, Planeta, Britannica eta antzerako entziklopedietan agertuko, bertan argitaratzen diranetan ere eskeintzekotan iru edo lau lerrotako bizi-kondaira edo biografia eskeiniko jakez, baina ekintzen arrastoa eta oroitzapena gure artean izango da beti.

Ez dakit, ez dagokit niri eta, leenengo artean sartuko zaran, baina ziur nago bigarren artean aurkituko zaitugula Inaki.

Ustegabe pozgarria izan zan niretzat "TXOMIN, urizain baten gora-beerak" liburu artzea udaren asieran, irakurtzeko denporatxo geiago daukadan sasoi orretan zein liburu erosi erabakitzeke zorian nengoala. Ustekabe pozgarria aide batek liburu bat argitaratzea, berez albiste pozgarria dalako eta ainbat geiago bizkaieraz idatzita badago. Beste aide batetik, eta onetan eskerrak emon bearrean aurkitzen naz, nitaz gogoratu eta "dedikatoria" eta guzti liburu bialdu zeunstalako Inaki jauna. Zeuri deusut zor "dedikatoria" edo eskeintzan dinostazun adeitasuna, eta ez alderantziz. Berori izan da lerrotxo onek idaztera bultzatu nauana. Beraz leenengo eta bein eskerrik asko Zubiri jauna goian aipatutako guztiagaitik.

Liburuaren izenburuari elduta, noizkorako "Inaki Zubiri euskerazain eta euskaltzale baten gora-beerak"? Txominen antzera, zuk ere badaukazula zer kontatu uste dot. Baina aurretik oar bat, ez nago agure zaar baten bizitza zer izan dan kontatzerik eskatzen. Zaztaroa ez da adinaren kontua, adimenarena baino. Egia da adinak gorputza auldu eta makaldu egiten dauala, gizalegea da. Baina ez da beste orrenbeste gertatzen adimenagaz. Orren lekukorik onena unibertsitatean dago, zenbat eta urte geiago esperientzi eta jakituri andiangoa: orrexegaitik bertako irakasleei lana 65 urtegeaz derrigorrez itzi arazi bearrean epea luzatu egin deusez: Zure adimena freskoegi dago oraingino zaartzat artzeko, orren adierazgarri dogularik liburu au.

Baina ondo etorriko litzakigu zuen esperientzia ez daukagunoi zure eta zulako moduko gora-beerak jakitea, bideak eta joandako denporak argitzeko, ainbat "euskaltzain" dabilelako argi dagoena ilundu gurean eta ilun dagoana baltzago jarri naiean.

Ooreak banatzerakoan, gauza bitxiak gertatu izan dira euskeraren munduan: Frankok bere sasoi medallak banatzen ebazan erreztasun berberagaz banatu dira. Ez dot esan gura oore guztiak txarto banatuak izan diranik baina ainbat izan dira merezi bakoak. Batzuei gauzarik txikiena eginda ere oorea zor jakela dirudi, eta orretarako zer egin? Egin dabena

gauza txikia anditu. "propaganda" luze-zabala eginaz komunikabide guztietan. Kasu onek geinetan egun bateko lorea izaten dira, eta gero euren bizitza guztia bein baten egindakoaren pentzura emon gura izaten dabe

Bein Jesus Garai zanak futbolari eta gizon andia, partidu bat ikusten gengoala Iribarre itzelezko geldiketa bat egitean zera esan eban: ikusten dozue? itzelezko geldiketa egin dau, baina egin bezain laster baloia bere kide batengana bialdu dauanez gauza an-unta egin dauala emoten dau aalegin barik egin dirudi. Beste bat balitz lurrean iru-lau buelta emongo leukez geldiketaren zailtasuna adierazteko. Ba "euskaltzain" batzuk orixe egiten dabe, lurrean bueltak emon, ortxe dagozala adierazteko, zeozer egin dabela azaldu naiean, naiz eta batzuetan zailtasunak ez orrenbestekoak izan, ezta aaleginak ere. Astoak ere kortatik ataraten danean, leenengo egiten dauan gauza orixe izaten da, lurrean itzundu eta bueltak emon nagiak ataratzeko, baina ori ez da lana.

Gainera, gurago izango neuke zuk zeuk kontatzea gora-beerak, zeure ikuspuntutik azalduta, inoren esku itzi ezkerotek daki zer jarriko leukean eta. Adibide ederra eskeintzen deuskue Aita Santi, Aita Lino eta beste batzuek gertatu zanak. Apalegiak ziranez beste batzuk idatzi ebezan euren gora beerak. Batzuk gertakariak eta jazoerak kontatu ebezan eta besteak "historioak". Azkenengo onek omendu, goratu, ooratu egin ebezan, baina.. Tapikoan sartzen diran "baina" guztiak (egiazkoak eta guzurrezkoak) jarriaz. Euskaldunok ikasita euki bearko genduke ikasgaia, gure kondairak beste batzuk idatziak izan dira eta. Baina zelan egon dira idatzita? Oraingino baterean batek (obeto bere izena aipatu ere ez) denpora asko ez dala ao zabal esaten eban euskaldunak ginala Gernika erre ebenak

Zure antzera, liburuak argitaratu dabezanek lana agirian agertzen dozue, baina badira beste batzuk isileko lana egiten dabena, ez diranak argazkietan agertzen, ez diranak egunkarietan barri izaten, baina eurak barik gauza asko izan ere ez litzatekez izango. Ez naz ni inor gizon-emakume orreek aita-zeko, baina zuk eta zurelakoak orretariko asko eta asko eza-gutu dozuez zuen "gora-beeretan" eta argitara, eguzkitara ataratzera merezi dabela uste dot. Gizon-emakumeok lagunarteko omenaldia baino Gizartearena merezi dabelakoan nago, baina orretarako Gizarteak euren lana ezagutu bear dau, eta ori guztion lana da, baina batez ere zuena

Ainbat izaten dira omenduak, geienak il ondoren. Baina lorak bizi diran artean emon bear jakez, ez ilobia txukuntzeko. Orregaitik ba, artu eizuz lerrotxo onek ondo merezitako lora sorta bat bezela eta ez eizu, mesedez, nire eskaria zuldun sakura bota. Adeitasunez, adeitasun andiz gainera, agur jauna.

ENRIKE ITXASALDE